

אֶלְדָּנוֹת

לְשִׁמּוֹן עֶשֶׂת

פְּרָשַׁת וַיֵּלֶךְ - עֶשֶׂת עֹשֶׂה

הס"ד, אֲדִינוֹן קנ"ו

להכניס לפני שהוחל האסור. כידוע, לאחר מכן הוציאו הגרמנים את האזרחים הללו משטחה, או למקום לגבולות פולין לא זכו להגיע. הפולנים הקצו מקום מיוחד על גבולות ארצם בו הושיבו את כל הפליטים, כְּאִשֶׁר הם מתעלמים מאחריות למצבם. או אז נתגלו שוב עיניו הצופיות של הרה"ק המהר"א זיע"א, כי אלו היה ר' זעליג וואלף יוצא בעתו ובזמנו ומגיע לביתו בפרנקפורט, שוב לא היה יכול לחזור משם לפולין ולא היה מתאחד עם בני משפחתו לעולם (בקדושתו של אהרן' ח"א עמוד רסט).

הסכה וההקפות

מספרים שכאשר הרה"ק רבי דוד מדינוב זיע"א היה אצל הרה"ק השר שלום מבעלזא זיע"א, היתה האכסניה שלו בסכתו של הרבי (לא היה זה בסכות). כאשר בא לטל ברכת פרדה, הפציר בו הרבי שישאר עוד מעט. ענהו הרה"ק מדינוב: אני יושב פה בסכה והרבנית שלי עושה הקפות בביתה, משום שאין לה כסף והיא נאלצת לקחת בחנות בהקפה (החכמה מאין' עמוד מא).

לחזור עם אותו גוי

פעם במוצאי ראש השנה נכנס אחד מחסידי הרה"ק רבי דוד מטאלנא זיע"א לקבל ברכת פרדה ושאל אותו רבי דוד: מה זה שאתה ממחר כל כך. השיב החסיד, כי הבעל עגלה שלו, הנכרי, ממתין עליו, לכן ממחר עצמו, אמר לו רבי דוד: בזה הגוי שבאת, בזה הגוי אתה נוסע הביתה (אוצר ישראל' עמוד קכד).

היה כדאי להשאר

הצדיק הרב הקדוש רבי שלמה מזוועהל זיע"א נסע להרה"ק רבי דוד משה מטשורטקוב זיע"א. רבי שלמה עשה הכנות רבות

למה אתה ממחר היום בתם הימים הנוראים של שנת תרצ"ט, אחר שבת בראשית, כשנכנס החסיד המפרסם ר' זעליג וואלף וואלדמאן ע"ה לקחת ברכת פרדה מהרה"ק רבי אהרן מבעלזא זיע"א ולחזור אל עיר מגוריו בפרנקפורט שבגרמניה, כדרכו בכל שנה ושנה, נשאל על ידי המהר"א: למה אתה ממחר היום. הדבר היה לפלא בעיניו של ר' זעליג וואלף, שכן כל שנה שהיה בצלא דמהימנותא עד אחר שבת בראשית, ולאחר מכן היה חוזר לביתו, אך כחסידי פקח הבין מיד כי יש דברים בגו ואין רצון רבו זיע"א שישוב פעת לביתו, ובהדי כבשי דרחמנא למה לי. ועל כן ענה על אתר: רבי, איני ממחר. וכשראה שהמהר"א קבל דבריו, חזר לבית המדרש כשבכוונתו להשאר לפי שעה בבעלזא.

ימים ספורים לאחר מכן הגיע אליו טלגרם מזוגתו, שהיא נמצאת פעת עם בני המשפחה אצל קרוביה בעיר ראזוואדוב שבפולין. לאחר שהגרמנים גרשו את כל אזרחי פולין ששהו בארצם. עוד הודיעתו שבעת גרושם התירו להם הגרמנים לקחת את כל חפציהם, וכשיצאו החילים מביתם אמר לה אחד מהם: דעי שלוקחים אתכם למקום שממנו לא תחזרו לעולם, ועל כן כדאי לקחת רק חפצים יקרי ערך. ואמנם הגרמנים הובילו את אזרחי פולין לתחנות הרכבת, ומשם הסיעים עד אל הגבול הפולני. בתחלה אשרו להם החילים הפולנים שעמדו במעברי הגבולות את הכניסה לפולין, אך לאחר שראו שהשירות הולכות וגוברות ואזרחי פולין, יהודים וגויים, מושבים אל ארץ מולדתם, נאסר מעבר הגבול אפלו לאזרחי פולין. משפחתו של ר' זעליג וואלף הספיקה עוד

תלפיות' עמוד 433).

'מִרְכַּבְתִּיךָ יְשׁוּעָה'

בְּאֶחָד הַשִּׁיחִים אָמַר לִי כ"ק אֲדַמּוּ"ר הַגַּה"ק רַבִּי דָּוִד חַי אַבִּיחַצִּיבָא שְׁלִיט"א, שֶׁזְּקַנּוּ הַקְּדוֹשׁ ה' בְּבֵּא סֵאלֵי זִיע"א, הִיָּה נוֹהֵג לְבָרֵךְ אֶת מוֹ"ר אָבִיו רַבִּי מֵאִיר זִיע"א בְּשַׁעָה שֶׁהִיָּה נִפְרָד הַיָּמֵנוּ בַּפְּסוּק 'כִּי תִרְכַּב עַל סוּסֶיךָ מִרְכַּבְתִּיךָ יְשׁוּעָה' (חֲבֻקוֹק ג ח), וְאָף הוּא בָּרַךְ וְאָמַר 'כִּי תִרְכַּב עַל סוּסֶיךָ מִרְכַּבְתִּיךָ יְשׁוּעָה'. וְחֻשְׁבַּתִּי שְׂאוּלֵי הַרְמָזוּ הוּא לְהַמוֹבָא מֵהַקְּדוֹשׁ רַבִּי שְׁמִשׁוֹן מֵאַסְטְרוֹפּוֹלִי זִיע"א שֶׁפְּסוּק זֶה הוּא נֶגֶד עֵין הָרַע, שֶׁכֵּן כָּתוּב בְּסֵפֶר 'דֵּן יְדִין' (מֵאֲמַר י) וְזֶה לְשׁוֹנוֹ: וְהִנֵּה ב' פְּעָמִים שִׂיא שִׂיא גַּמְטְרִיא 'תִּרְכַּב', וְהַסּוּד כִּי תִרְכַּב עַל סוּסֶיךָ יְשׁוּעָה, כִּשְׁהוּא בְּדֶרֶךְ אֵינוּ צָרִיךְ שְׁתִּירָא מִן עֵין הָרַע. עֵין שָׁם הַמֵּאָמַר.

וַיֵּלֶךְ מִשָּׁה

פְּרֻשַׁת הַשְּׁבוּעַ פּוֹתַחַת בְּדַבְרֵי הַפְּסוּק (דְּבָרִים לֹא א): 'וַיֵּלֶךְ מִשָּׁה וַיְדַבֵּר אֶת הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה אֶל כָּל יִשְׂרָאֵל'. וּפְרֻשׁ רַבֵּנוּ הַרְמַב"ן: 'וַיֵּלֶךְ מִשָּׁה' - כְּאֲשֶׁר הַשְּׁלִים כָּל דְּבָרָיו אֲזוּ הִלְכוּ כָּל הַנְּצָבִים לְפָנָיו וְהַטָּף וְהַנְּשִׁים אִישׁ לְאֵהָלָיו, וְלֹא הִצָּרָךְ הַפְּתוּב לְהַזְכִּיר זֶה, כִּי כָּבֵד אָמַר (לְעִיל כֵּט ט יא) 'אַתֶּם נְצָבִים הַיּוֹם כְּלַכֶּם לְפָנָי ה' אֱלֹהֵיכֶם וְגו' לְעִבְרָךְ בְּבְרִית ה' אֱלֹהֵיךְ, וְאַחַר עֲבָרְסָה בְּבְרִית יִלְכוּ מִפְּנֵיו. וַיֹּאמֶר הַפְּתוּב עֵתָה, כִּי מִשָּׁה הִלֵּךְ מִמַּחְנֵה לִוְיָה אֶל מַחְנֵה יִשְׂרָאֵל לְכַבְּדֵם, כְּמִי שִׁירְצָה לְהַפְטֹר מִחֲבֵרוֹ וּבֹא לְטַל רְשׁוֹת מִמֶּנּוּ.

(מֵתוֹךְ הַסֵּפֶר סְפִיר וַיְהִלּוּם לְהַרְבֵּה הַגְּאוּן רַבִּי מִנְחָם מִנְדֵּל פּוֹמֶרְנֵץ שְׁלִיט"א)

לְנִסְיַעְתּוֹ הַרְאֵשׁוֹנָה לְטְשׁוֹרְטְקוֹב, וְאָף עֲבָרוּ עָלָיו נְדוּדִים שׁוֹנִים בְּדַרְכּוֹ הָאֶרְכָּה. לְאַחַר שֶׁקָּבַל אֶת פְּנֵי הַרַה"ק מְטְשׁוֹרְטְקוֹב וְשָׁהָה שָׁם יוֹמִים וְלֹא הִרְגִישׁ וְלֹא רָאָה מַה שֶׁהִתְכוּן לְרֹאוֹת, נִתַּן דַּעְתּוֹ לְחֹזֵר. הִיָּה זֶה בְּסִמּוּךְ לְשַׁבַּת קֹדֶשׁ. כְּשֶׁנִּכְנַס לְרַבִּי דָּוִד מִשָּׁה לְקַבֵּל בְּרַכַּת פְּרֻדָּה, שְׁאֵלוּ מִדּוּעַ זֶה הוּא רוֹצֵה לְעֹזֵב לְפָנָי שַׁבַּת קֹדֶשׁ. הַשִּׁב רַבִּי שְׁלֵמָה, שֶׁלֹּא זָכָה לְרֹאוֹת מַה שֶׁקֹּוֹתָה נִפְשׁוֹ. אָמַר לוֹ הַרַבִּי: אִם כֵּן הַשְּׂאָר פֶּה לְשַׁבַּת קֹדֶשׁ. וְסִיָּם הַרַבִּי מְזוּוִיעָהּ וְאָמַר בְּזֶה הַלְשׁוֹן: הִיָּה כְּדֹאֵי לְהַשְּׂאָר, כִּי רִאִיתִי וְרִאִיתִי, וְשֵׁנִי עֵינַיִם שֶׁעֲמַלְתִּי עֲלֵיהֶם שְׁנַיִם רַבּוֹת נִתְיָשְׁבוּ לִי בְּשַׁבַּת זֹו. כְּפִי הַיְדוּעַ גְּלָה הַרַה"ק מְזוּוִיעָהּ בְּהַזְדַּמְנוֹת אַחֲרַת שֶׁאֶחָד הָעֵינַיִם שֶׁנִּתְיָשְׁבוּ לוֹ בְּשַׁבַּת זֹו הוּא סוּד הַמְּקוֹה אוֹתָהּ קָבַל מֵהַרַה"ק מְטְשׁוֹרְטְקוֹב, וְאָכַן אֶת הַקּוִיטְלֵעַךְ קָבַל בְּעַת טְבִילַתּוֹ בְּמְקוֹה (הַנֵּאֲדָר בְּקִדּוּשִׁים' עִמּוּד 423).

נִכְנְסוּ דֶרֶךְ הַחֲלוּן

פְּעַם בְּמוֹצָאֵי רֵאשׁ הַשָּׁנָה, כְּאֲשֶׁר דְּחִפּוֹ הַחֲסִידִים עֲצָמָם לְקַבֵּל בְּרַכַּת פְּרֻדָּה מֵהַרַה"ק הַמְהַר"א מִבְּעֵלְזָא זִיע"א, הִיוּ אֵיזָה חֲסִידִים שֶׁמַּחְמַת מְהִירוֹתָם לְדַרְכָּם לֹא יָכְלוּ לְהִתְמַהֵמֵה וְלְהִמְתִּין עַד שִׁיִּגִיעַ תּוֹרֵם לְהַכְנִס אֶל הַרַה"ק. שְׁתּוֹ עֲצָה בְּנִפְשָׁם לְהַכְנִס בְּחֹדֶר דֶּרֶךְ הַחֲלוּן מִבְּחוּץ. כְּאֲשֶׁר נִגְשׁוּ הַחֲסִידִים, גָּעַר בָּהֶם הַמְהַר"א וְאָמַר לָהֶם, שְׁלִפִי שֶׁעֲשׂוּ כְּדָבָר הַזֶּה אֲשֶׁר לֹא יַעֲשֶׂה, יִמְתִּינוּ עַד שִׁיִּגְמַר לְבָרֵךְ אֶת כָּל הַנִּפְרָדִים וְאַחַר כֵּן יִפְרָד מֵהֶם. בְּאֵין בְּרָרָה הַמְתִּינוּ אֵלּוֹ הַחֲסִידִים עַד שֶׁנִּגְמַר כָּל הַתּוֹר. וְכִשְׁנִכְנְסוּ לְקַבֵּל בְּרַכַּת פְּרֻדָּה אָמַר לָהֶם: בְּדִין הִיָּה שֶׁלֹּא לְהַפְרֹד מֵאַתְכֶם כָּלֵל, אֲבָל יְהוּדֵי 'טָאָר נִישְׁט אוֹיסְפִירֵן', וְלִכְךָ הַפְּעַם אֶפְרָד מֵאַתְכֶם ('תֵּל

שו"ת קתר

חידון אֵלְצָנוֹת - נושא פרסים איזה חג מְזָכָר בְּפִירוּשׁ בְּפְרֻשָּׁה זֹו?

הַפּוֹתְרִים נִכְנְסוּ לְהַגְרֵלָה אִי"ה עַל סִידוֹר מִתִּיבַת מִנְחָה מְעֵרִיב בְּהוֹצָאת "עוֹז וְהַדְר".
אַת הַפְּתוּרוֹנוֹת יֵשׁ לְשִׁלּוּחַ אֵלֵינוּ עַד לַיּוֹם שְׁנֵי
לְמַסְפַּר פֶּקֶס: 077-470-26-81
או לְמֵיֵל: magdenot@gmail.com
נֹא לְכַתּוֹב שֵׁם, כְּתוּבַת מְדוּיֶקֶת וְטֵלְפוֹן.
בְּרֵאשׁ הַדָּף לְצִיִּין "עֵבוֹר חִידוֹן לְנוֹעַר".

פְּתוּרוֹן הַחִידָה וְכֵן שֵׁם הַזּוֹכָה, יִפּוֹרְסְמוּ אִי"ה בְּגִלְיוֹנוֹת הַבָּאִים

פְּתוּרוֹן הַחִידָה - פְּרֻשַׁת מְטוֹת:

ש. בְּאִיזָה פְּסוּק בְּפְרֻשַׁתּוֹ מוֹפִיעַ שְׁמֵן שֶׁל תְּשַׁע עֵרִים שׁוֹנוֹת?
ת. כְּשֶׁהַשְּׁבִטִים רֹאוּבֵן וְגַד בִּיקְשׁוּ לְקַבֵּל אֶת נַחֲלָתָם
בְּגַדְהַת הַמְזוֹרְחִית שֶׁל הַיִּרְדֵּן, הֵם הַזְכִּירוּ תְּשַׁע עֵרִים:
עֵטְרוֹת, דִּיבּוּן, יַעֲזֹר, נִמְרָה, חֲשׁבוּן, אֲלַעֲלָה,
שֶׁבֶם, נְבוּ, בַּעֲוֹן (בְּמִדְבָר לֵב ג).

שֵׁם הַזּוֹכָה בְּסִידוֹר מִתִּיבַת מִנְחָה מְעֵרִיב
בְּהוֹצָאת "עוֹז וְהַדְר":
פְּרֻשַׁת מְטוֹת:
ה' יוֹסֵף צִפּוֹר מִנֵּי יוֹרְק.

